

TARIAA TUSAALGIIJ UDAARUULXAGYI

Gyrende tariaa tušaalgaa xadaa gyrenei ton şuxala, xariuusalgatai xereg myn. Gebeş, manai respyblikin aimaguuđta tus xydelmeri ton xangaltagyigeer jabuulagdana. Ziseen, Zakaaimai a'magai kolxoozud ene zilde 480 toonorooho gyrende tušaaxaa ba 66 toon yrehenei ssyydiji bušaala plantai aad, sentiaabrii 20-noi medeeen Johor, negeş toonorooho gyrende tušaagaayi balna. Eneen tuxalaimagai gazartariaalangai tagah ba raiypolnarkomzaag Jamarsj xemzee abaagyi, hanaa amarhan baina. Myn, Bargazanai aimagta tariaa tušaalgii plan arai geze 0,7 procent, Jaruunada—1,4 proc., Zedede—1,3 proc., Zagarada—8,6 proc., dyrygegedde baina. Busad olon aimaguuđ eneenee deere biše baidaltai. Gadna, respyblike

dotor yrehenei ssyydiji busaalga myn le xangaltay. Zediin, Bargazanai, Tarbagatain ba Ulaan Ydiin railoonuud xadaa yrehenei ssyyde busaalgii sentiaabrii 20 xyter exileedyi baina.

Tariaa tušaalgii xydelmeriyydei emixigiyigeer jabuulagdahanai gol şaltagaan yuub gexede, "1939 onoi urgasa xuriaalgaada ba xydeę azaxiin produuktuuđili beledxelgede beledxel tuxai" BKP(b)-ein CK-gei ba SSSR-ei Sovnarkoomoi togtooliijii xazagairuulhanhaa bolno.

Partilina, soveed ba gazartaalangai organizaacanuud xadaa tariaa tušaalgada dutuuđili oirin ydernyyde usadxa, gyrende şuxala udxaşnartai xereg—tariaa tušaalgii sag soonb erximeer dyrygex ujalgalata.

N. Hyteeov

UJALGANUUDIIJI ABBA

Kabaanskiin aimagai azalşad bolbol Baruun Ukrailna ba Baruun Beloryssiiin azalşadai azabaidal ba zeeriliij eorlinge xamagaalga doro abxa tuxal nyixer Moolotovoi medeeseliiji ba Soveed pravitielstviin gaadaanin politikiliij xysedeler demzene ba haşanad. Edeñer xadaa olontooto xynydyei mittingnyd deere xydelmerißen-tariaasani pravitielstviin gaixamsaq togtool tuxai, soloto Ulaan Aarmi tuxaigaa omogorxon xelened.

Kabaanskiin aimagai priziivnyydy bolbol Exe oronoogo urdaxi ujalgajaa xyneteigieer dyrygexebi, Xydelmerisen-

Tariaasani Ulaan Aarmiin hyste xyseşadaliđi ulam byri dyxezyylxi tylee byxii xyseşere xeberiletyigeer temesexebi geze medyloed. Railesxoziot sotruudniguud xadaa yiledberiye piaaniji ylybşelen dyrygex gheen ujalgaa abaa. Kabaanskiin aimagai azalşad—xydelmeriđed, kolxoozngiud ba slyyzaşcener bolbol oħed-eħħeddinge xusxa ta azalda erelxeg zorimgoor xandaza, amzaltanuđili tułaxabdi, Exenorolgo oboroonno xysedaliyi yseb byxeyylyebi gheen ujalganuđili abba.

Gen. Sibriaag.

MURZIN.

"Давид Сасунский" 1000 жэлэн ойлоо.
Зураг дээрэ: "Мира-Мелигтэй Давидай тэмэсэл" гэж художник С. Аракелянай зурагаа репродукции.
(Союзфото.)

Xydeę azaxiin Byxesojuuza viistavkehee biseg.

Kolxoozno zvenoo

Xydeę azaxiin Byxesojuuza viistavkehee deere 15.059 kolxooznuud, 11.004 feermenyd, 268 MTS-yyd, 795 sovkoznuud ba xydeę azaxiin 15.5800 tyryb ba soloto xynydyd—ynder urgasiin maasternuud, staxaanovcuud xabaadalsana.

Ede nyxyd gaixamsaq amzaltanuđili tułaa.

Urgasa abalgii talaar Jefremov, Cymaannov ba Kosteekiin nerenyd byxii oron soomnai ell.

Jefremovske xydeleōn, oroon honoi ynder urgasiin tylee xydeleōn xadaa Altau xizaari, Beloglaazovska raoondo exin tryryn garhan baina. Ende, mynne RSFSR-ei Verxoovno Soveedi depytaad, "Ilska" arteeliin kolxooznig, nyixer Jefremov bolbol xabarai şenitilin urgasiili geptaarrhaa 60 ceentnerheyyi ylygen abhan baina.

1936 ondo Beloglaazovska raoondo ynder urgasiin miil 33 zvenoonuud baihan jym. Ede zvenoonuudai tyryyin oopend xadaa olon kolxoozduud halshaagdahan ba ynder urgasiin tylee jefremovske xydeleōn gegdeze nerelegdeze, istoorigo orohon baina. 1938 ondo Altai xizaarta 4294 jefremovske zvenoonuud baihan. Ene zilde Novosibirsko oblastda 2562 jefremovske zvenoonuud, Krasnojarska oblastda — 189, Sverdlovsko oblastda — 594,

Oomsko oblastda — 442 ba Peermiske oblastda — 60 Jefremovske zvenoonuud emxidxegeđehen baina.

Xeden miangan toonoi Jefremovcyyd bolbol 1937-1938 onuda gekaarrhaa 30-40 ba deee centner urgasa xuriaagaa.

Jefremovcyyd bolbol ynder urgasiin tylee temeselde şine agroteeknikle baigulata. Jefremovske agroteeknikla bolbol xerbee urgamalijii amidaratai byxii yslooviudaa xangaa ha, urgasa jygeersj xizaarlagdaxgai baina gheen udxaatai ton jyriin xereg baibaşı, xysed batalan todoruulagdahan nauquça polozeeni deere yndehelene.

Tyryyin jefremovske zvenoonuud 7 xyn baigaa. Zvenoo xadaa xamagai tyryn gazarra beldene. Öerilgeeg uçaastogijii gynzegili xaxalalga doro yteg-zyldeg. Ybelei sagta uçaastog deere şilg, noito togooxiin tulada, zvenoo bolbol pooli deere 1½-2 metr zuzaantalgaa saha togtodog. Xabarai sagta gazarra xnde borneigoor boroldog ba tarligin hyller tarriaanagaa bulialza exiledeburga ybeylim tyddeg baina.

Zvenoo xadaa yrehenei materiaalnuđili ton narinaar beledxedeg baigaa. Tarilgada zoriulza yrehe ilgaxadaa, normaalnara le urgahan tomo yrehenyidili garaaraa ba re-

Стаханосвна ахалаар

Zagarař, sentyabry 21. (Telefonaor abtaba). Kombañnernuudai respublikanska sovrevnowania inicjator, xvdeø akhaysin Buxxaçouzna vystavkade xabaadagsha, ærhim kombainer nužär Tuduł. Cyrenendorjjev bolbol xurjalagaada garahadaa, "Kommuñar" kombaini dæra 600 hektar tariyalangai urgasay xurjaxa gæža uylala abahañ yom. Myne, nužär Tuduł xadaa xamta 642, 80 hektar tariyalangai urgasay (sentyabriin 11-de) hain shanartagaar xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Antoniida Alekseejevna Antoneenko yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjaxa, uylala xvndataygæør dyrgræb, Cyrenendorjjev bolbol kombainova doklaad tušaa xamta 20 şaxuu hurgagşad yge xelebe. Kabaanskii aimagai dunda hurguuliin hurgagşad—oorden to nyixer Baaxanovai doklaad tušaa preenide yge xeledee, BMASSR-ei gegeerelei Nar-koomai oħħeddinga xurjax